ЗМІСТ

Закон України "Про академічну доброчесність", Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність"

Подивитись анотацію та купити на **jurkniga.ua**

Анотація

Цей Закон проголошує базові цінності та визначає основні принципи і правила академічної доброчесності, правові та організаційні механізми її формування та забезпечення, основні ознаки і види порушень академічної доброчесності та заходи реагування на такі порушення.

Закони звірені з текстом нормативно-правових актів бази даних Верховної Ради України «Законодавство України».

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про академічну доброчесність

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про наукову і науково-технічну діяльність

Чинне законодавство зі змінами та доповненнями
станом на 16 листопада 2026 року

Офіційний текст

ЮРІНКОМ ІНТЕР
Київ — 2026

УДК 373/378.014.6:172.023.35]:340.13](094.5)
3-19

Джерело документа (Закон України «Про академічну доброчесність») — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text

Джерело документа (Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність») — https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text

Увага! Копіювання вбиває книгу

Закон України «Про академічну доброчесність» ; Закон України «Про
3-19 **наукову і науково-технічну діяльність».** Офіційний текст. Київ : Юрінком Інтер, 2026. 144 с.

ISBN 978-617-8799-67-0

Цей Закон проголошує базові цінності та визначає основні принципи і правила академічної доброчесності, правові та організаційні механізми її формування та забезпечення, основні ознаки і види порушень академічної доброчесності та заходи реагування на такі порушення.

Закони звірені з текстом нормативно-правових актів бази даних Верховної Ради України «Законодавство України».

УДК 373/378.014.6:172.023.35]:340.13](094.5)

Видавництво «Юрінком Інтер» прагне сталого майбутнього для нашого бізнесу, наших читачів і нашої планети. Ця книга виготовлена з паперу, сертифікованого Forest Stewardship Council®

ISBN 978-617-8799-67-0

© Юрінком Інтер, 2026

Розділ І
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) автор — фізична особа, яка своєю працею створила академічний твір (його частину) чи навчальну роботу (її частину);

2) академічна доброчесність — сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності;

3) академічний твір — твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проекту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішнім актом;

4) внутрішній акт — документ закладу освіти, наукової установи, іншого суб'єкта академічної діяльності, затверджений у встановленому порядку його колегіальним органом управління, що стосується питань академічної доброчесності;

5) джерело інформації — друковане чи електронне видання, архівний матеріал, інтернет-ресурс, особиста комунікація, інше джерело, з якого отримано інформацію, що використовується в академічному творі чи навчальній роботі;

6) навчальна робота — результат виконання здобувачем освіти навчального завдання (навчальних завдань), відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, пластичній, цифровій чи іншій формі;

7) суб'єкти академічної діяльності — педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, інші вчені, здобувачі освіти, вступники, учасники та організатори конкурсів, експерти у сфері освіти і науки, суб'єкти освітньої діяльності, суб'єкти наукової діяльності;

8) уповноважений орган — колегіальний орган закладу освіти, наукової установи, уповноважений відповідно до цього Закону розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені відповідно до цього Закону внутрішнім актом;

9) уповноважена особа — педагогічний, науково-педагогічний, науковий працівник закладу освіти, наукової установи, уповноважений відповідно до цього Закону реагувати на порушення академічної доброчесності, розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені відповідно до цього Закону внутрішнім актом.

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Цей Закон поширюється на суспільні відносини, що виникають у зв'язку з провадженням академічної діяльності, яка охоплює:

наукову, науково-педагогічну, педагогічну, викладацьку діяльність;

навчальну діяльність здобувачів освіти;

освітню діяльність закладів освіти, наукових установ;

створення, виконання та оцінювання проектів у сфері освіти і науки;

створення, рецензування, наукове редагування академічних творів;

вступні випробування у закладах освіти (наукових установах);

проведення олімпіад, турнірів, конкурсів, змагань та інших заходів змагального характеру у сфері освіти і науки та участь у таких заходах (далі — конкурси);

присудження наукових ступенів і ступенів освіти, присвоєння вчених і педагогічних звань, кваліфікаційних категорій, обрання дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів Національної академії наук України та національних галузевих академій наук України;

здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти;

атестацію наукових працівників;

державну атестацію наукових установ і закладів вищої освіти у частині провадження ними наукової і науково-технічної діяльності;

здійснення наукової і науково-технічної експертизи.

2. Дія цього Закону не поширюється на відносини щодо набуття, здійснення та захисту особистих немайнових та майнових авторських та/або суміжних прав.

Стаття 3. Законодавство, що регулює питання забезпечення академічної доброчесності

1. Законодавство, що регулює питання забезпечення академічної доброчесності, ґрунтується на Конституції України і складається з цього Закону, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про професійну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», інших законів України та актів законодавства, прийнятих на їх виконання, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана в установленому порядку.

2. Заклад освіти, наукова установа в межах своєї автономії має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності, не врегульованих законом.

Зміст

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про академічну доброчесність

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів 5
Стаття 2. Сфера дії Закону 6
Стаття 3. Законодавство, що регулює питання забезпечення академічної доброчесності 6
Стаття 4. Цінності та принципи академічної доброчесності 7

Розділ II
ОСНОВНІ ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Стаття 5. Академічна доброчесність у педагогічній, науково-педагогічній, викладацькій діяльності 8
Стаття 6. Академічна доброчесність у науковій діяльності 8
Стаття 7. Академічна доброчесність у навчальній діяльності здобувачів освіти 9
Стаття 8. Академічна доброчесність під час створення та оприлюднення академічних творів 9
Стаття 9. Академічна доброчесність під час оцінювання результатів академічної діяльності 10
Стаття 10. Академічна доброчесність в експертній діяльності 11
Стаття 11. Академічна доброчесність під час організації і проведення конкурсів 11

Розділ III
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Стаття 12. Система забезпечення академічної доброчесності у закладах освіти, наукових установах 12
Стаття 13. Забезпечення академічної доброчесності здобувачів освіти 14
Стаття 14. Забезпечення академічної доброчесності в управлінні закладом освіти, науковою установою 15
Стаття 15. Забезпечення академічної доброчесності у видавничій діяльності 15

Стаття 16. Забезпечення академічної доброчесності під час присудження ступенів, присвоєння звань, присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій, обрання дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів Національної академії наук України та національних галузевих академій наук України 16

Розділ IV
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Стаття 17. Порушення академічної доброчесності. 16
Стаття 18. Види порушень академічної доброчесності. 17
Стаття 19. Заходи реагування на порушення академічної доброчесності . . .18
Стаття 20. Принципи та основні правила реагування на порушення академічної доброчесності 18
Стаття 21. Академічна відповідальність 19
Стаття 22. Санкції за порушення академічної доброчесності 19
Стаття 23. Відчуження авторства 21
Стаття 24. Академічний плагіат. 22
Стаття 25. Приписування авторства. 22
Стаття 26. Самоплагіат 23
Стаття 27. Фабрикація. 24
Стаття 28. Фальсифікація. 24
Стаття 29. Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом. 24
Стаття 30. Недоброчесне оцінювання. 25
Стаття 31. Несамостійне виконання завдання 25
Стаття 32. Недозволена допомога. 25
Стаття 33. Академічний саботаж 26
Стаття 34. Схиляння до порушення академічної доброчесності. 26
Стаття 35. Порушення академічної доброчесності під час вступного випробування (конкурсу). 26
Стаття 36. Інституційні порушення академічної доброчесності та інституційні заходи реагування на них 27

Розділ V
ОСНОВНІ ПРОЦЕДУРИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Стаття 37. Загальні положення щодо розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності 28
Стаття 38. Особливості реагування на порушення академічної доброчесності здобувачем освіти 30

Стаття 39. Особливості притягнення до академічної відповідальності керівників закладів освіти, наукових установ 30
Стаття 40. Позбавлення наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, ступеня вищої освіти, вченого звання 31

Розділ VI
ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ 35

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про наукову і науково-технічну діяльність

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення 47
Стаття 2. Мета і завдання. 52
Стаття 3. Законодавство України про наукову і науково-технічну 53
Стаття 3[1]. Мова наукової та науково-технічної діяльності. 53

Розділ II
ПРАВОВИЙ СТАТУС СУБ'ЄКТІВ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 4. Суб'єкти наукової і науково-технічної діяльності 53
Стаття 5. Вчений. 54
Стаття 6. Науковий працівник. 55
Стаття 7. Наукова установа 57
Стаття 8. Державні наукові установи. 61
Стаття 9. Керівник наукової установи. 61
Стаття 10. Вчена (наукова, науково-технічна, технічна) рада наукової установи 65
Стаття 11. Державна атестація наукових установ. 66
Стаття 12. Державний реєстр наукових установ, яким надається підтримка держави. 67
Стаття 12[1]. Дослідницька інфраструктура 68
Стаття 13. Центр колективного користування науковим обладнанням. 71
Стаття 14. Національний науковий центр 72
Стаття 15. Державна ключова лабораторія 73
Стаття 16. Державний реєстр наукових об'єктів, що становлять національне надбання 74
Стаття 17. Національна академія наук України. 75

Стаття 18. Національні галузеві академії наук 81
Стаття 19. Наукова і науково-технічна діяльність у системі вищої освіти. 82
Стаття 20. Національна рада України з питань розвитку науки і технологій 83
Стаття 21. Науковий та Адміністративний комітети Національної ради України з питань розвитку науки і технологій 86
Стаття 22. Ідентифікаційний комітет з питань науки. 89
Стаття 23. Громадські наукові організації 92
Стаття 24. Рада молодих вчених 93
Стаття 25. Регіональні наукові центри 93
Стаття 26. Залучення учнівської молоді до наукової і науково- технічної діяльності. 94

Розділ III
ДЕРЖАВНІ ГАРАНТІЇ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ВЧЕНИХ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ

Стаття 27. Підготовка наукових кадрів та підвищення їхньої кваліфікації 95
Стаття 28. Наукові ступені і вчені звання 96
Стаття 28[1]. Присудження наукового ступеня доктора наук 96
Стаття 29. Атестація наукових працівників 97
Стаття 30. Правовий режим наукового і науково-технічного (прикладного) результату. 98
Стаття 31. Посади наукових працівників 98
Стаття 32. Посади науково-педагогічних працівників 99
Стаття 33. Наукове відрядження 99
Стаття 34. Наукове стажування. 99
Стаття 35. Стаж наукової роботи 100
Стаття 36. Оплата і стимулювання праці (навчання) вчених 101
Стаття 37. Пенсійне забезпечення наукових (науково-педагогічних) працівників. 103
Стаття 38. Соціальний захист наукового працівника. 103

Розділ IV
ПОВНОВАЖЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 39. Повноваження Верховної Ради України у сфері наукової і науково-технічної діяльності 104

Стаття 40. Повноваження Президента України
у сфері наукової і науково-технічної діяльності 104
Стаття 41. Повноваження Кабінету Міністрів України
у сфері наукової і науково-технічної діяльності 104
Стаття 42. Повноваження центрального органу виконавчої влади,
що забезпечує формування та реалізує державну політику
у сфері наукової і науково-технічної діяльності 105
Стаття 43. Повноваження інших центральних органів виконавчої влади
у сфері наукової і науково-технічної діяльності 107
Стаття 44. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим,
місцевих рад, Ради міністрів Автономної Республіки Крим,
місцевих органів виконавчої влади у сфері наукової
і науково-технічної діяльності. 108

Розділ V
ФОРМИ І МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ У НАУКОВІЙ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 45. Цілі та напрями державної політики
у сфері наукової і науково-технічної діяльності 108
Стаття 46. Основні принципи державного управління та регулювання
у сфері наукової і науково-технічної діяльності 110
Стаття 47. Фінансово-кредитні та податкові інструменти державного
регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності . . 111
Стаття 48. Фінансове забезпечення
наукової і науково-технічної діяльності 111
Стаття 49. Статус та завдання
Національного фонду досліджень України 114
Стаття 50. Основні принципи та засади
діяльності Національного фонду досліджень України 116
Стаття 51. Види та напрями грантової підтримки
Національного фонду досліджень України 118
Стаття 52. Органи управління
Національного фонду досліджень України 119
Стаття 53. Наглядова рада Національного фонду досліджень України 120
Стаття 54. Наукова рада Національного фонду досліджень України. 121
Стаття 55. Голова Національного фонду досліджень України 123
Стаття 56. Державні цільові наукові та науково-технічні програми
у сфері наукової і науково-технічної діяльності 123
Стаття 57. Державне замовлення на найважливіші науково-технічні
(експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію. . 123
Стаття 58. Конкурсний відбір наукових і науково-технічних робіт 124

Стаття 59. Грантова підтримка наукової і науково-технічної діяльності за рахунок коштів державного бюджету. 125
Стаття 60. Участь державних наукових установ, державних закладів вищої освіти у створенні господарських товариств з метою використання об'єктів права інтелектуальної власності 126
Стаття 61. Забезпечення розвитку кадрового потенціалу сфери наукової і науково-технічної діяльності 127
Стаття 62. Наукова і науково-технічна експертиза 127
Стаття 63. Система науково-технічної інформації 127
Стаття 64. Набуття, охорона та захист прав інтелектуальної власності. 127
Стаття 65. Метрологічне забезпечення і сертифікація у науковій і науково-технічній діяльності. 128
Стаття 66. Державна підтримка міжнародного наукового та науково- технічного співробітництва 128

Розділ VI
ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ 130

ЮРКНИГА
від теорії до практики

Перейти на сайт →